

LABORE ET ZELO

Силабус навчальної дисципліни «ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Освітня програма: «Хореографія. Народна хореографія»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень

Обсяг: 6 кредитів ЄКТС

Курс: 1; **Семестр:** 1

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Кафедра: педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту

Затверджено: протокол №1 від 27.08.2024 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Новгородська Юлія Григорівна
Контакти	Е-mail: NovgorodskaYG04@gmail.com
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд.233 навчально корпусу №1)
Години консультацій	Вівторок: 13:30-14:50
Ім'я	Щотка Оксана Петрівна
Контакти	Е-mail: oksanashchotka@gmail.com
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд.233 навчально корпусу №1)
Години консультацій	Вівторок: 13:30-14:50

Опис навчальної дисципліни

«Педагогіка та психологія вищої школи» – це інтегративна навчальна дисципліна системи педагогічних та психологічних наук, що забезпечує набуття психолого-педагогічних компетентностей здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти, необхідних для професійної науково-педагогічної діяльності у вищій школі. Навчальна дисципліна спрямована ознайомити здобувачів з основними тенденціями розвитку вищої освіти, з теорією та практикою навчання, виховання й управління у вищій школі; психологічними закономірностями освітнього процесу, особливостями співпраці викладача і студента, викладача і студентської групи; формування готовності магістрантів, як майбутніх викладачів вищої школи, до науково-педагогічної інноваційної діяльності.

Дисципліна вивчається в першому-другому семестрі. *Постреквізити:* ОК7 Інклюзивна освіта, ОК11 Теорія і практика хореографічної освіти, ОК12 Підготовка кваліфікаційної роботи, ОК14 Виробнича (викладацька) практика, ОК 15 Науково-дослідницька практика.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Хореографія. Народна хореографія» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

ЗК5. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

СК2. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.

СК5. Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва у закладах вищої освіти.

СК6. Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології.

СК7. Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу.

СК8. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

СК13. Здатність забезпечувати організацію та функціонування професійного та аматорського хореографічного колективу.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Хореографія. Народна хореографія» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН2. Адаптуватися та діяти у новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПРН3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проєктів.

ПРН4. Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти.

ПРН5. Сприйняття та поширення знань через призму національних та загальнолюдських цінностей, толерантності, адаптивності до культурного середовища.

ПРН7. Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.

ПРН10. Організовувати освітній процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.

ПРН11. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.

ПРН12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПРН13. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань (навчальні програми, методичні рекомендації, навчальні посібники тощо) з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

ПРН18. Розробляти та реалізовувати стратегію розвитку професійного та аматорського хореографічного колективу, прогнозувати наслідки організаційно-управлінських, навчально-педагогічних, балетмейстерсько-постановочних рішень; координувати роботу декількох елементів системи (підрозділів, людей тощо) задля реалізації планів.

Форми, методи та засоби навчання

Освітній компонент буде викладений у формі лекцій (32 год) та практичних занять (28

год), організації самостійної роботи здобувачів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (120 год).

Викладач використовуватиме такі методи навчання: лекція-діалог, лекція-візуалізація, проблемно-пошуковий метод, кейс-метод, інтерактивні методи («мозковий штурм», «круглий стіл», ділова гра, сторітелінг, метод проєктів, метод моделювання, тренінг, розв'язання педагогічних завдань).

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, посібників з педагогіки та психології у вищій школі; наукових джерел інформації у галузях дослідження сучасної психолого-педагогічної науки; довідкових джерел: словників, енциклопедій тощо; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ І. «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»		
1	Педагогіка вищої школи: предмет, завдання та сучасні методологічні підходи	2
2	Викладач закладу вищої та фахової передвищої освіти як проєктувальник і координатор освітнього процесу	2
3	Дидактичні засади організації навчання у мистецьких закладах освіти: принципи, інновації, цифровізація	2
4	Планування та організація освітнього процесу: адаптація змісту до різних категорій здобувачів	2
5	Форми організації освітнього процесу у вищій школі: традиційні, інноваційні та змішані підходи	2
6	Методи та технології організації навчання з урахуванням індивідуальних освітніх потреб	2
7	Система діагностики навчальних досягнень: методи, засоби, ІКТ-інструменти	2
8	Сучасні виклики упровадження освітньої інклюзії у вищій школі	2
РОЗДІЛ ІІ. «ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»		
9	Психологія вищої школи як наука у контексті професійної, виконавської та педагогічної діяльності	2
10	Психологічні особливості студентів: вікові, індивідуальні та освітні потреби	2
11	Соціально-психологічна динаміка студентських груп у закладах вищої та фахової передвищої освіти	2
12	Особистісно-професійний і творчий розвиток здобувачів освіти: психологічні та педагогічні аспекти	2
13	Психологічні основи управління освітнім процесом з урахуванням принципів інклюзивності та доступності	2
14	Психологія педагогічної взаємодії викладача зі студентами:	2

	комунікація, мотивація, партнерство	
15	Педагогічні конфлікти у вищій школі: методи аналізу, запобігання та врегулювання	2
16	Психологія особистості викладача та його діяльності у процесі організації інклюзивного освітнього середовища	2
Разом		32

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ І. «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»		
1	Науково-методичне забезпечення освітнього процесу: сучасні підходи, інструменти та цифрові технології	2
2	Методика підготовки та проведення лекційних занять: планування, інноваційні формати та ІКТ	2
3	Методика підготовки і проведення практичних та лабораторних занять з урахуванням компетентнісного підходу	2
4	Організація та методика науково-дослідної роботи здобувачів: етапи, методи, етичні аспекти	2
5	Практична підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: педагогічні та управлінські аспекти	2
6	Інтерактивні технології навчання як інноваційний інструмент організації освітнього процесу	2
7	Інклюзивна освіта у вищій школі: включення осіб з особливими освітніми потребами та адаптація навчального середовища	2
РОЗДІЛ ІІ. «ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»		
8	Психологія вищої та фахової передвищої освіти як предмет наукового аналізу: завдання, методи та сучасні напрями досліджень	2
9	Вікові та індивідуальні особливості студентства: психологічні та педагогічні аспекти	2
10	Студентська академічна група: формування, розвиток, вплив на освітній процес	2
11	Психологія управління освітнім процесом з урахуванням інклюзивних принципів у закладах вищої та фахової передвищої освіти	2
12	Психологічні аспекти педагогічного спілкування: мотивація, комунікація, партнерство	2
13	Психологія протиріч і конфліктів у педагогічній взаємодії: методи запобігання та шляхи вирішення	2
14	Психологія особистості викладача та аналіз його професійної діяльності у контексті інклюзивного навчання	2
Разом		28

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ І. «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»		
1	Педагогіка вищої школи як наука, її предмет та завдання: скласти список нормативних документів, які регламентують діяльність закладів вищої та фахової передвищої освіти; визначити та схарактеризувати етапи становлення вищої школи в Україні	4
2	Викладач вищої школи як організатор освітнього процесу	6
3	Дидактичні засади освітнього процесу у вищій школі: встановити закономірний зв'язок між поняттями процес, результат, мета навчання (схематично); схематично зобразити структуру освітнього процесу в ЗВО та фаховому коледжі; розкрити закономірності та принципи освітнього процесу у вищій школі; охарактеризуйте особливості організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання	6
4	Особливості планування та організації освітнього процесу у закладах вищої та фахової передвищої освіти: схарактеризуйте стандарти вищої та фахової передвищої освіти та їх складові; вкажіть основні види науково-методичного забезпечення освітнього процесу; розкрийте зміст основних нормативних документів, що регулюють діяльність науково-педагогічних працівників вищих та передвищих навчальних закладів України; схарактеризуйте структуру та особливості укладання навчально-методичного комплексу	8
5	Основні форми організації освітнього процесу у вищій школі: розкрийте сутність методичного супроводу лекційного (практичного) заняття; розкрийте сутність основних критеріїв оцінки лекції (практичного/лабораторного) заняття; вкажіть основні вимоги до викладача під час читання лекції; визначте основні способи вдосконалення лекції з допомогою проблемного викладу; розкрийте методику використання електронних засобів та різноманітних дидактичних прийомів з метою удосконалення лекційного (практичного/лабораторного) заняття; розкрийте сутність, структуру та вимоги до програми практики; розкрийте особливості організації та керівництва практикою; зазначте основні умови ефективності практичної підготовки студентів	8
6	Технології та методи організації освітнього процесу у вищій школі: на основі вивчення літератури зробити порівняльну характеристику традиційного та інноваційного підходів до навчання, результати своїх досліджень занести у таблицю; на основі порівняльного аналізу визначити позитивні і негативні сторони пасивної, активної та інтерактивної моделей навчання. Результати занесіть у таблицю;	10

	визначити інтерактивні технології, які найбільш доцільні при викладанні мистецьких дисциплін. Дані занести в таблицю; підібрати по 3 кейс-метода з розв'язками	
7	Система діагностики навчальних досягнень здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: визначте фактори, які визначають якість навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти; визначте, що може бути предметом контролю; сформулюйте основні вимоги до контролю навчальних досягнень студентів	10
8	Сучасні виклики упровадження освітньої інклюзії у вищій школі: скласти список нормативних документів, що регламентують упровадження інклюзії у вищій школі; схарактеризувати інноваційні технології у роботі зі студентами з ООП	10
РОЗДІЛ II. «ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»		
9	Вища освіта як предмет психологічного аналізу. Предмет, завдання і методи психології вищої школи: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми; опрацювання першоджерел	4
10	Вікові особливості студентства: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми; самодіagnostика та рефлексія результатів	6
11	Особистісно-професійний та творчий розвиток студентів у вищій школі: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми; аналіз кейсів	6
12	Студентська група – створення, розвиток, роль в освітньому процесі: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми; психологічна діагностика стану та розвитку групи	6
13	Психологія управління освітнім процесом у вищій школі. Психологічні засади інклюзії у вищій школі: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми; аналіз кейсів з педагогічної практики ЗВО та фахового коледжу	8
14	Психологічні особливості педагогічного спілкування викладача зі студентами: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми	8
15	Психологічний аналіз протиріч і конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання та вирішення: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми; аналіз кейсів з педагогічної практики ЗВО та фахового коледжу; картографування конфлікту	10
16	Психологічна характеристика діяльності та особистості викладача вищої школи: ведення словника термінів; складання логічної схеми основних понять теми; самодіagnostика та рефлексія результатів	10
Разом		120

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
30	Розділ I. - Робота під час занять - Портфоліо - ІНДЗ «Рефлексія особистісно-професійних якостей особистості педагога»
30	Розділ II. - Виконання практичного завдання - Розв'язання педагогічних ситуацій - ІНДЗ (презентація, надіслана через Інтернет та захищена в аудиторії).
40	Екзамен (тестові завдання закритої форми по 1 балу за правильну відповідь розділу I. – 20б.; тестові завдання закритої форми по 1 балу за правильну відповідь розділу II. – 20б.)
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом освітнього процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею виконання завдань є п'ять днів до екзамену.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота

повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Інклюзивне навчання. Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у **неформальній** освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. Київ: НАУ, 2015. 240 с.
2. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. 2-е вид. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 296 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, 2018. 384 с.
4. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
5. Зайченко І. В., Теслюк В. М., Каленський А. А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. URL: <https://lirak.com.ua/preview/12231.pdf>.
6. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.
7. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
8. Мешко О.І. Психологія вищої школи. Навчальний посібник. Тернопіль: «Вектор», 2018. 196 с.
9. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи» / Уклад. А. В. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 102 с.
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019.
11. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи : підр. Київ: Каравела, 2017. 360 с.
12. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та, методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
13. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально- методичний посібник. ІваноФранківськ, 2017. 166 с.
14. Психологія вищої школи : підручник / О. І. Власова, В. А. Семиченко, С. Ю. Пашенко, Я. Г. Невідома / за ред. О. І. Власової. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2015. 405 с.
15. Робота викладача в системі управління навчанням eFront / С.П. Касьян // Посібник. Київ: ДВНЗ УМО НАПН України, 2018. 44 с.
16. Ormrod Jeanne Ellis, Anderman Eric M., Anderman Lynley H. Educational Psychology: Developing, Learners. Pearson Education. 2020. URL: <https://sehthehfoundation.org/wp-content/uploads/2023/09/Jeanne-Ellis-Ormrod-Eric-M.-Anderman-Lynley-H.-Anderman-Educational-Psychology -Developing-Learners-10th-Edition-Pearson-2019.pdf>.